

KALLE

ISOKALLIO

Aunen ketjureaktio

KALLE
ISOKALLIO
Aunen ketjureaktio

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ

tammi

70 VUOTTA

HELSINKI

Kalle Isokallio

Venttiili-Ville 2012
Maailmanparantaja 2011
Vesimeloni 2010
Putkimies Pietarista 2009
Urhola 2008
Suomalainen puolisukeltaja 2007
Taivaallinen nappikauppa 2006
Terijoki takaisin 2005
Pelastaja Pelkosenniemeltä 2004
Yrjänä Mäyräjärven iltalypsy 2003
Tuulesta temmattu miljoona 2002
Tohtori Jalkasen perintövirus 2001
Pietari Toropaisen pilvilinna 2000
Paljasjalkainen taivaanvalti 1999
Vapaa Velkua 1997

© Kalle Isokallio ja Kalkhas Oy sekä Kustannusosakeyhtiö Tammi 2013

ISBN 978-951-31-7426-2

Painettu EU:ssa

Leeville, Miikalle, Sakulle ja Emilille

Pojat, luottakaa toisiinne ja itseenne, niin pärjätte.

Mofa

Prologi

– Elämässä ei ole peruutusvaihdetta, totesi Matti Petterille. – Eikä peruutuspeiliä, vaikka moni eleleekin menneitä muistellen. Surevat tekemättömiä, vaikka monella olisi paljon isommin surtavaa tehtyjen kanssa. Niitä ei saa tekemättömiksi, mutta tekemättömät voi hoitaa vaikka huomenna.

Petteri huokaisi ja katsoi ystäväänsä. Tuollainen se oli, ryhtyi silloin tällöin filosofiseksi syyttä ja väärässä paikassa. Filosofointi ei sovi alle nelikymppiselle insinöörille. Eläkkeellä oleville insinööreille ehkä voisi sopia, jos ei niillä ole parempaa tekemistä, niin kuin ei niillä useinkaan näyttänyt olevan. Eikä filosofointi ollut millään mitalla Matin vahvinta osaamista. Kunnon filosofinen pohdiskelu on rattaan polkemista yhden ja saman asian ympärillä, eikä Matin tapaista jäniksenloikkaa asiasta toiseen.

– Katuminen on ajan haaskausta, jatkoi Matti ottaen laiturilla mukavamman asennon. – Tehtyjä ei saa tekemättömiksi. Pitäisi matkustaa ajassa taaksepäin, jotta voisi jättää tekemättä. Eikä maailma silloin kulkisi eteenpäin, kun kaikki sahaisivat menneisyyden ja nykyisyyden

väliä. Ja vaikuttaisihan se muihinkin, jos kävisin tekemi-
siäni muuttamassa. Sinäkään et olisi täällä jos katuisin
tänne tuloa ja aikamatkaisin sen korjaamaan. Missähän
sinäkin mahtaisit tänään olla, jos et olisi ollut kyydissäni?
Ja puhuisinko minä nyt yksinäni ja jos, niin mistä? Mel-
koinen sotku. Niin että ei kai me katumaan ryhdytä? Pe-
lastetaan mitä voidaan ja yritetään olla sotkematta enem-
pää.

Petteri kävi hakemassa mökistä kylmät oluet. Mikään
ei saa insinööriä palaamaan maan pinnalle yhtä nopeasti
kuin kylmän olutpullon sihahtus kuumana kesäpäivänä.
Matin ajatus keskeytyi kuitenkin vain sen verran kuin en-
simmäisen kulauksen ottaminen kesti.

– Lieneekö meillä edes isommin katumisen paikkaa-
kaan? Ovatko ajatukset tekoja, jos niistä ei kerro ke-
nellekään? Pitääkö vain niitä ajatuksia katua, joista on
kertonut muille? Eikä sekään ole helppo valinta, että
kummalla pitäisi olla enemmän katumuskuormaa, aja-
tuksen ilmituojalla vai sillä, joka sen perusteella ryhtyy
toimeen. Kumman pitäisi esimerkiksi tuon ison naapu-
rin kokeiluja katua? Yksi keksi ja toinen pani toimeksi.
Miehiä kun punnitsen, niin kovia katumaan eivät tain-
neet olla kumpikaan, sen paremmin Marx kuin Stalin.
Leninistä en tiedä, eiköhän tuo kadu sitä että kuoli en-
nen kuin sai asiat mieleiseensä kuosiin. Kookkaan kohel-
luksen kuitenkin saivat aikaan.

– Pannaanko sauna lämpiämään? yritti Petteri keskeyt-
tää.

– Eivätkä ajatukset tyhjästä synny, niiden kehittämi-
seen tarvitaan rakennuspuut. Jos katumisen karulle jo-

tokselle lähtee, minne asti pitää katua? Onko lapsi syytön tuleviin tekoihinsa, vai kantaako tuo mukanaan perimää joka saa sen tekemään tyhmyyksiä? Mistä tulikin mieleen Aatami ja Eeva.

– Aika pitkällä ollaan taka-ajassa jos perisyntiin menään, Petteri mutisi.

– Ei Paratiisi liity katumiseen, vastasi Matti hieman närkästyneenä. – Loogisesti kun ajattelee, niin nainen on maailman ensimmäinen geenimuunneltu luonnontuote.

Petteri ei enää pysynyt mukana. – Ja miten se meidän katumisiimme liittyy?

– Ei mitenkään, niinhän minä sanoin. Mutta totta se on. Ajattele nyt, Jumala teki naisen miehen kylkiluusta. Millä muulla tavalla se sen olisi voinut tehdä, kuin kloonamalla Aatamin dna:n.

– Jumalteot jos jättää pois laskuista, niin taisi tuo sen kloonata.

– Niin minäkin sen ajattelin. Mutta jos Aatamin kloonaa, siitä tulee Aatami Kakkonen, ihan samanlainen kuin Aatami Ykkösestä. Sitä dna:ta piti muuttaa, jotta saatiin aikaiseksi Eeva. Eli Eeva on geenimuunneltu Aatami, mistä en kyllä Jumalaa syytä. Tylsäähän tämä olisi jos ei pallolla tallaisi kuin eri numeroisia Aatameita. Hieman tarkemmin olisi kyllä samalla vaivalla voinut muuntelunsa tehdä. Rupsahtavat liian nuorena mielestäni. Jos nykyään osataan tehdä omenakin sellaiseksi että se rusottaa vuoden poimimisen jälkeen, niin olisiko tuo ollut iso vaiva miettiä miten naiset säilyisivät kimmoisina pitempään?

Petterillä olisi ollut muitakin neuvoja Jumalalle tämän luomisurakassa. Pari ketjua dna:ssa toiselle mutkalle ja

olisi ollut koko elämän kestäviä hyväntuulisia vastakkaisen sukupuolen edustajia. Nyt muunnelluilla Aatameilla tuppasi huumori loppumaan kun pääsivät naimisiin. Mattilla oli kuitenkin jo toiset asiat mielessä.

– Ei meillä sen suurempaa syytä ole murhemieleen kuin tämän maan hallituksella. Ei niillä meitä kummempia ajatuksia ole. Kuorossa kirkuvat että tarvitaan rakennemuutos, tarvitaan rakennemuutos. Vaikkei kukaan tiedä mikä rakennemuutos on.

– Väestö ikääntyy, sitä ne tarkoittavat.

– Ikääntyy se aikansa mutta kun suuret ikäluokat alkavat pudota kuoppiin, niin alkaa väestön keski-ikä taas laskea. Ennemmin minä luulen, että hokevat rakennemuutosta kun eivät ymmärrä tai uskalla kertoa mitä pitäisi tehdä. Ajattele nyt, jos kunnanlääkäriin vastaanotolle tulee sataviisikymmentäkiloinen mies, niin ei kai se lääkäri ryhdy sille selittämään, että sillä on elopainoon nähden liian heikot rakenteet ja sen pitää tehdä rakennemuutos. Kyllä se kohteliaasti kertoo, että pitäisi laihduttaa.

Petteri arveli hiljaisuuden olevan paras lääke yhdistettyyn teologis-filosofiseen hallituspolitiikkapurkaukseen. Eikä asialle enää voinut tehdä mitään. Matti oli insinööripäivillä pitänyt puheensa ruskeasta taloudesta ja siitä se oli lähtenyt elämään, uusi talousoppi. Hauska idea illallispuheeksi, mutta ei siinä mittavasti sisältöä ollut. Jos joku joskus ryhtyisi kyselemään, kuka keksi Suomelle uuden ruskean talousmallin, Matti saisi hoitaa jälkien lakaisun. Petteri palaa joka tapauksessa syksyllä Harvardiin väitöskirjansa pariin.

Petterin ajatukset katkesivat kun alkoi kuulua pyörien kitinää. Sen aiheutti Aune, Matin isoäiti, joka jarrutteli kaksin käsin klapeja täynnä olevia maitokärriä, jotka tahtoivat omin päin rynnätä rinnettä alas saunarantaan. Petteri juoksi auttamaan Aunea, joka katsoi loikkivaa apumiestä sen näköisenä, että kyllä tässä ilmankin olisi selvitty. Aisan kun painaa maata vasten, niin jo jarruttaa.

Mattikin käännähti, mutta päätteli Aunen ja Petterin kahdestaankin selviävän halkojen pinoamisesta räystäään alle sateensuojaan. Sitä paitsi Petteri oli siinä hommassa parempi. Aune piti jöötä siitä, että pinon tulee olla siisti ja halot niin, että saivat ilmaa. Matin latomista pinoista oli moneen kertaan tullut sanomista, joten oli kaikkien kannalta parempi antaa niiden latoa, jotka jaksoivat nostella halot yksi kerrallaan ja katsoa jokaiselle sopivan paikan.

Kun halot oli pinottu, Aune köpötti laiturin portaille huokaisemaan. Ikää oli sen verran, ettei kunto ollut entisellään. Ennen vanhaan hän olisi itse hakannutkin halot, mutta nyt piti pyytää Kaapoa pilkkomaan oksaisimmat. Suunnilleen samaa vuosikertaa Kaapokin oli, mutta ikänsä kirveenvarresta kiinni pitäneenä sillä oli tekniikka, joka ei väsyttänyt. Pojille Aune ei nähnyt syytä kertoa kuka halot on hakannut, ihmetelköt keskenään että kova on mummo halkohommista. Vaikka mitä nämä maalikylässä kasvaneet halonhakuusta tietävät? Luulevat sen sillä olevan polttovalmista tavaraa, kun jysäyttää koivun kyljelleen ja napsii klapeiksi. Ei niille tule mieleen oksien raahaaminen, ei halkojen pinoaminen ensin ilmavaan kasaan kuivumaan ja sitten liiteriin suojaan. Jos

niille sellainen tulisi mieleen, niin moniko niistä kehtaisi puhua niinkin hullusta ideasta, että ruvetaan klapeilla Helsingin kivitaloja lämmittämään?

Kauaa ei Aunen tarvinnut huokaista kun hengitys taasaantui. Kättään pojille heilauttaen Aune nousi portailta ja ryhtyi työntämään maitokärryjä ylös rinnettä. Kärryjä työntäessä oli aikaa ihmetellä nyky maailman menoa, jossa tarpeelliset jätettiin tekemättä ja uhrattiin kovasti energiaa tarpeettomille. Niin kuin nuo pojatkin, molemmat olivat mukavia ja teräviä, mutta kovin kummallista elämää viettivät. Petteri kävi Amerikassa edelleen yliopistoa, yli kolmekymppinen aikuinen mies eikä vielä ollut mielestään tarpeeksi oppinut. Jos liikaa käyttää nuoruutensa päiviä opiskeluun, siinä jää elämä oppimatta. Vähemmälläkin pönttäämisellä pärjää elämän halki, niin kuin Aune oli pärjännyt, kansakoulupohjalla.

Se, että Matille tuli mieleen katuminen vaikutti toimeen ryhtynytkään, johtui siitä että toimittaja Netta Koivunoksa oli palannut äitiyslomaltaan ja kirjoittanut muutama päivä sitten lehteensä jutun ruskeasta taloudesta. Sen luettuaan pojat olivat hermostuneet. Oliko kyseessä sattuma vai eduskuntatalon kokoinen väärinkäsitys?

1

Se, että juuri Netta Koivunoksa teki sen jutun, johtui äitiyslomasta. Kahteen vuoteen Koivunoksa ei ollut ehtinyt käydä toimituksessa. Aika oli mennyt vaippoja vaihtaessa ja muiden askareiden sovittamisessa pienen tytön epäsäännölliseen unirytmiiin. Oliko kaikki ennallaan, hän mietti toimituksen ovea avatessaan. Miten hän pääsee uimaan takaisin uutisvirtaan? Oliko edes työpöytä sama kuin lähtiessä?

Neljänteen kerrokseen päästyään Netta kurkisti ovelta työpöytänsä, tyhjältä näytti. Töihin paluu oli hänelle iso asia, mutta kollegoille se ei näyttänyt merkittävän paljoakaan. Miespuoliset heilauttivat kättään niin kuin heillä oli ollut tapana ennen lomaakin. Naispuoliset moikkasivat hieman reippaammin ja joku jopa toivotti tervetulleeksi.

Laitettuaan laukkunsa pöydälle Netta katsoi oliko päätoimittaja huoneessaan. Kun tämä näytti olevan vapaana, Netta päätti ilmoittautua. Muutaman kohteliaan paluuta koskevan ja ilmeisesti takaisintulotoivotukseksi tarkoitetun lauseen jälkeen päätoimittaja kävi sulkemassa oven ja otti kasvoilleen tärkeilevän päätoimittajan ilmeensä.

– Netta. Hyvä kun olet palannut. Me tarvitsemme tuoreet silmät katsomaan tätä hieman tarkemmin. Se on jäänyt meiltä liian vähälle huomiolle, mutta nyt se alkaa tunkea esiin kaikkialta. Meidän pitää saada siitä ote, ymmärtää ketkä pelaavat ja kuka pelaa kenenkin pussiin. Tämä voi nousta seuraavissa vaaleissa ykkösasiaksi. Ja varmaan nousee, koska siihen mennessä eurokriisi on ratkennut tai sitten on ratkennut Unioni. Ei kansa kahta kertaa jaksaa samasta asiasta innostua. Tee tästä juttu perjantain lehteen. Vähän taustoja ja liimaa niiden päälle muutama ristiriitainen lausunto eri puolueilta. Jäädään sitten kuulolle, sillä ei tämä tähän jää. Ota hoitaaksesi asian seuraaminen. Olen kuullut sellaisiakin huhuja, että tämä saattaa aiheuttaa hallitusohjelman päivityksen vielä näin viime metreillä. Kepukin kuulemma kannattaisi ellei olisi oppositiossa, eikä perussuomalaisen Sutkikaan ole pannut julkisesti vastaan. Yritä saada juttuun tällä kertaa hieman särmiä. Eivät poliitikot voi olla mistään asiasta yksimielisiä. Jos et muuta keksi, spekuloi sillä mikä puolue ensimmäisenä lähti tätä kannattamaan. Kun puolue-toimistoissa luetaan juttu, niin jo alkaa puhelin soida ja jokainen kertoo olleensa ensimmäinen. Ne tunkee aina itseään voittajavankkureille.

Netta antoi päätoimittajan puhua loppuun vaikka ei ymmärtänyt, mistä tämä puhui. Päätoimittajalla oli tapana olettaa, että kaikki pystyivät lukemaan hänen ajatuksiaan. Vuodatuksat alkoivat ilman alkua, lähtivät vauhtiin puolenvälin jälkeen ja päättyivät toimeksi-antoon toimittajalle. Jotkut toimittajat eivät uskaltaneet kysyä mistä juttu piti tehdä ja tekivät jutun sen mukaan

mistä päätoimittaja oli viimeksi sihteerinsä kanssa keskustellut. Netta päätti kuitenkin kysyä.

– Kenelle kannattaisi ensimmäiseksi soittaa?

Päätoimittaja mietti hetken. Hänellä ei ollut aavistustakaan.

– Soita vaikka kepun uudelle puheenjohtajalle ja kysy, onko ruskean talouden malli Esko Ahon kehittämä. Aloita se puhelu niin että väität lukeneesi ruskeasta taloudesta Harvardin sivuilta, ja koska juttujen päiväykset osuvat yhteen Ahon siirtymisen kanssa, pyydä häntä vahvistamaan että asia on niin. Sillä tavalla saadaan pallo liikkeelle. Jos hän kieltää, vedetään otsikoksi ettei kepu tiedä mitä Aho puuhaa Harvardissa. Jos myöntää, väitetään ruskeaa taloutta Ahon ja kepun keksinnöksi ja ihmetellään, miksi hallitus on ottamassa ohjelmaansa opposition talousopin. Minä voin tehdä juttuun kainalon, kun olet saanut varsinaisen artikkelin valmiiksi.

Mikään ei ole muuttunut, tuumi Netta palattuaan pöytänsä ääreen. Juttuja tehtiin edelleen mutu-pohjalta. Kun asioista ei saatu selvää, valittiin juttuun sellainen kulma että siihen saatiin tehdyksi näyttävä otsikko. Toimituksen työ näytti sujuvan muutenkin entiseen malliin. Päätoimittaja mietti näyttäviä ulostuloja, laittoi toimittajan kirjoittamaan perusjutun ja lisäsi siihen omat kainalokommenttinsa. Se jätti päätoimittajalle vapaat kädet. Jos juttu osui, hän kertoi kaupungilla että näkihän sen nyt ammattilainen kenen uutisena asian oli kaivanut esille. Jos tuli huti, pystyi sanomaan että yritin paikkailla sillä kainalojutulla, mutta enhän minä voi toimittajieni työtä kokonaan nollata.

Haettuaan kahvia Netta soitti kotiin. Isyysslomalla oleva aviomies väitti kaiken olevan kunnossa, vaikka taustalta kuului lapsen kitinää. Netta päätti lähteä lounaan jälkeen kotiin tarkistamaan tilanteen ja jatkaa jutun penkomista siellä. Omaatuntoa rauhoitti se, että jos Suomi oli siirtymässä ruskeaan talouteen, mikä sen ruskeampaa oli kuin vaipanvaihto. Hän ryhtyi googlettamaan ruskeaa taloutta, mutta ei saanut tulokseksi juttuja kotimaisista lehdistä. Päätoimittaja saattoi olla oikeassa, ruskea talous saattoi olla skuuppi johon muut lehdet eivät vielä olleet ymmärtäneet tarttua. Netta arveli, että ruskeasta taloudesta voisi olla tietoa englanninkielisissä lehdissä. Uusi googletus harvard+brown+economy ei kuitenkaan tuottanut muuta tulosta kuin koripallostipendillä pelaavan Jeremy Brownin kotisivut. Ehkä ruskea talous ei käänny sanasta sanaan englanniksi.

Netan kokeiltua pitkään hakuja eri sanayhdistelmillä lopulta tärppäsi. Puolisen vuotta sitten Dipolin insinööripäivillä oli pidetty esitelmä: *Tietoyhteiskunnasta ruskeaan yhteiskuntaan, pienen maan mahdollisuus globaalissa kilpailussa?* Esielmää ei ollut netissä, mutta esitelmän pitäjän nimi löytyi, Matt Bay, Head Innovator, NewEcon Inc. Netta kopioi nimen avaamaansa Ruskea Talous -kansioon. Tähän hätään ei kannattanut ryhtyä miestä tavoittelemaan mutta nimi kannatti panna talteen tulevia juttuja varten. Sitä Netta ei kuitenkaan tiennyt, että insinööripäivien keventävä illallispuhe pidettiin yleensä nimimerkin suojassa, jotta puhujalle jäi riittävästi ilmatilaa lennokkaaseen esitykseensä.

Kokemuksesta Netta tiesi, että haastateltavat vastasivat toimittajien soittopyyntöihin paremmin, kun pyyntöön jätti toimituksen kiinteän numeron. Hänen hämmästykseseen kepun uusi puoluejohtaja vastasi kuitenkin ensimmäisellä soitolla. Esiteltyään itsensä Netta ampui heti, sillä haastateltavalle ei pidä antaa miettimisaikaa.

– Lehtemme saamien tietojen mukaan hallitus aikoo päivittää kuluvan syksyn aikana hallitusohjelman ja korvata aikaisemmassa versiossa olleet maininnat vihreästä taloudesta ruskealla taloudella. Kysyisinkin pitääkö paikansa, että Esko Aho on Harvardissa kehittämässä tätä uutta, vanhoille teollistuneille maille globaalissa kilpailutilanteessa paremman tulevaisuuden turvaavaa ruskean talouden mallia.

Toisessa päässä oli pitkä hiljaisuus, ennen kuin vastattiin.

– En voi paljastaa Esko Ahon tehtäviä Harvardissa. Mutta voin kertoa, että keskustapuolue on kannattanut hajautettua ruskean talouden mallia ennen kuin siitä kukaan muu Suomessa edes tiesi. Jos hallitus on ottamassa sen talouspolitiikkansa pohjaksi, se osoittaa vain, ettei hallituksella ole omaa talouspolitiikkaa.

– Saanko viitata teihin artikkelissani? kysyi Netta.

– Kaikin mokomin. Noinhan asia on vaikka hallitus ehkä toisin yrittää antaa ymmärtää.

Netta kiitti ja päätti ehdottaa juttunsa otsikoksi: ”Ruskea talous: Kumman idea, hallituksen vai opposition?” Sen syvemmin hän ei tänään ehtinyt paneutua asiaan, mutta riittävän hyvän jutun saisi aikaiseksi lisäämällä siihen Esko Ahon mahdollisena idean kehittäjänä ja oppo-

sition syytökset siitä, että hallitus varasti sen ideat. Netta ei vielä tiennyt mitä ruskea talous oli, mutta ei se luki-joita kiinnostanutkaan. He halusivat lukea kuka riitelee kenenkin kanssa eikä sitä, mistä riidellään. Nopeasti Netta naputti tarvittavan sanamäärän, lähetti sen itselleen sähköpostilla ja päätti viilata jutun loppuun, kunhan olisi saanut tytön nukkumaan.

Kovin suuria muutoksia juttuun ei kuitenkaan illalla tullut. Tytär oli ilmeisesti sitä mieltä, että oli saanut liian vähän huomiota isältä päivän aikana ja piti huolta siitä, että äiti ymmärsi täyttää huomiovajeen.

Jos Netta olisi tiennyt, että hänen artikkelinsa ruskeasta taloudesta tulee viikonlopun aikana lukemaan niin moni arvovaltainen taho, hän olisi varmaan hieman ylpistynyt tai ainakin ollut tyytyväinen.

Pääministeri Jyrki Satanen kutsui maanantaiaamuna puolueensa luottoministerin hätäkokoukseen. Oma joukkue oli menettämässä pallon ja hänen, vastuuvaimentajana, täytyi saada se takaisin. Oppositio syytti hallitusta idean varastamisesta, mikä muissa tilanteissa olisi ollut herkullinen asia. Sitä vartenhan oppositio oli, että se esittää hallitukselle vaihtoehtoja. Jos hallitus ottaa niistä vaarin, oppositio pitäisi kiittää eikä valittaa naama happamana että mitä varten te meitä uskotte. Sitä paitsi ruskea talous istui paremmin kokoomuksen kuin oppositio-ideologiaan. Pääministerillä oli vankka muistikuva siitä, että ruskeasta taloudesta oli puhuttu puolueen teollisuuspoliittisessa johtoryhmässä jo aikoja sitten. Kun puolue oli hallitusneuvotteluissa lisäksi pystynyt valtaamaan

Työ- ja elinkeinoministeriön ykkösministerin paikan, luonnollisesti ruskea talous oli hallituksessa kokoomuksen vastuulla. Sekin, että kokoomusta kutsuttiin ainakin omissa tilaisuuksissa kykypuolueeksi, puolsi sitä että uudet yhteiskunnalliset talousopit olivat puolueen saavutettu etu.

Hakaniemessä valtiovarainministeri Jutta Urpolaisen erityisavustaja, jonka tehtävä oli lehtiä lukemalla seurata yhteiskunnallisen keskustelun heikkoja signaaleja, soitti valtioneuvoston linnaan ja varoitti Urpolaista siitä, että kepu on varastamassa ruskean talousmallin. Valtiovarainministeri ei ollut ehtinyt keskittyä kotimaan talouteen, koska kaikki aika ja tarmo oli mennyt siihen, että hän pysyi lehdistön kanssa samalla tietoisuuden tasolla siitä, miten Ranska ja Saksa kulloisissakin kahdenvälisissä kokouksissaan ratkoivat eurokriisiä. Nyt Urpolainen päätti, että ruskea talous kuului valtiovarainministerin ja sitä kautta sosialidemokraattisen puolueen reviirille. Koska puolueen Forssassa asetamat tavoitteet olivat jo aikoja sitten toteutuneet eikä puolueella ollut jäljellä minkään tasoista aatetta, valtiovarainministeri päätti ruskean talouden olevan Forssan kokouksen julkilausuman jatkumo. Hän komensi erityisavustajan vuotamaan lehdistölle puoluehallituksen sisäisiä luottamuksellisia muistioita kuluvalta ja edelliseltä vuodelta, sellaisia joissa puoluehallitus oli käsitellyt ruskeaa taloutta. Erityisavustaja, jolla oli puoluehallituksessa läsnäolo- mutta ei puheoikeutta, huomautti kokemattomuuttaan, ettei puoluehallitus ollut tähän mennessä yhdessäkään kokouksessa käsitellyt ruskeaa

taloutta. Puheenjohtaja nosti leukansa pystyyn, vaikei avustaja sitä puhelimitse nähnytkään, ja totesi tyyneyttä tavoitellen, että juuri siksi pöytäkirjat piti vuotaa. Kun erityisavustaja ei vielääkään ymmärtänyt, puheenjohtaja veti henkeä ja selitti että koska pöytäkirjat vuodetaan, ne eivät saa olla aitoja. Hän komensi avustajaa tekemään sellaisia pöytäkirjoja, joissa ruskeaa talousmallia on käsitelty ja joista käy yksinkertaiselle toimittajallekin ilmi, että puolueen mielestä ruskea talous takaa parhaiten hyvinvointiyhteiskunnan tulevaisuuden sekä kansalaisten oikeudenmukaisen ja tasa-arvoisen kohtelun. Puheenjohtaja Urpolainen oli sitä mieltä, että oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo kuuluvat poliittisessa terminologiassa sosiaalidemokraateille, mihin tahansa asiayhteyteen ne sitten tungetaankin. Saavutetuista eduista oli pidettävä kiinni, muutenhan maailma uusiutuisi.

Vihreiden puheenjohtaja Niemistö pyysi puolueen omaa talousnyrkkiä, Osmo Sonninvaaraa tekemään muistion siitä, voidaanko ruskea talousmalli toteuttaa vihreän talouden ehdoilla. Puheenjohtajan mielestä oli samantekevää kuka uutta ideaa eniten kannatti, kunhan ajatus vihersi riittävästi. Kansakunnan vihertäminen kaikilla elämän alueilla oli puolueelle saavutettu etu ja kun puolueella ei muuta ideologiaa ollut, saavutettuihin etuihin oli kahlittava itsensä kuin Kojjärven kitukasvuksiin mäntyihin. Tuolloin puolueen tuimimmat aboriginaalit olivat niin tiukkoja vegaaneja, etteivät suostuneet edes lukitsemaan ketjujaan munalukoilla, vaan käyttivät ketjujen kiinnittämiseen polkupyöriensä vaijerilukkoja.

RKP:n puheenjohtaja toivoi puoluetta lähellä olevan säätiön talousasiantuntijan perehtyvän ruskeaan talouteen ja huolehtimaan siitä, että sen toteuttamisessa otettiin tarkasti huomioon maan kielivähemmistölle kuuluvat edut. Saavutetuista eduista, olkoonkin että ne olivat historiallisista syistä ylimitoitettut, ei ollut vähemmistönkään syytä ryhtyä tinkimään. Ruskeasta taloudesta oli hallitusohjelmassa ainakin käytettävä nimitystä Brun Ekonomi – Ruskea Talous, jotta puolue sitä kannattaisi.

Kristillinen puolue lähetti arkkipiispalle sähköpostin, jossa toivottiin arkkipiispan ottavan esiin ruskean talouden kristilliset arvot. Vasemmistoliitto ei reagoinut, sillä minkäänlainen talous ei ollut puolueen agendalla kovin korkealla. Perussuomalaisille vuorostaan oli samantekevää millaista talousmallia Suomessa noudatettiin, koska puolue oli sitä mieltä ettei hallituksella ollut varaa toteuttaa minkäänlaista taloutta, koska rahat joka tapauksessa menivät Välimeren maiden velkojen maksuun.

Suomen johtava satiirikko lanseeraa uuden talousaatteen

Pelastaako verolotto kansantalouden? Vai yritysten aivoistaminen? Mikä tahansa uusi oppi kelpaa hallitukselle oljenkorreksi, kunhan kalskahtaa komealta.

Matin isoäidin Aunen on vaikea käsittää vaikkapa bruttokansantuotetta. Jos hän vie pyöränsä huoltoaseman Vilelle ketjujen rasvaukseen, siitä kertyy BKT:ta, mutta jos hän rasvaa ne itse, ei kerry. Silti lopputulos on sama, ketjut on rasvassa.

Aunen elämänviisaudet inspiroivat Matin ja Petterin pikkusievässä kurillaan kehittämään uutta talousoppia, ruskeaa taloutta. Kun poliittiset puolueet kuulevat uudesta opista, kaikki innostuvat. Kukaan ei tiedä mitä ruskea talous tarkoittaa mutta oleellisempaa onkin, mikä puolue sen ensin keksi.

Kannen kuva ja suunnittelu: Janne Harju

84.2

www.tammi.fi

ISBN 978-951-31-7426-2